

Līvāni dodas kosmosā

SIA Anda Optec ražotās optiskās šķiedras nonāks uz Marsa

Līvānu lielākā nodokļu maksātāja SIA Anda Optec ražotās kvarca optiskās šķiedras tiek eksportētas uz Eiropu un ASV, un vairākiem to veidiem pasaulē nav analoga. Sešos gadus, kopš ar vācu partneru līdzdalību uzņēmums izveidots, tā apgrozījums ir palielinājies vairāk nekā 50 reizi un sasniedzis vienu miljonu latu gadā. Šā gada sākumā uzņēmums saņēma ISO 9001:2000 kvalitātes sertifikātu, līdz ar to ierindojoties to uzņēmumu skaitā, kas ir sasnieguši pasaules līmeņa kvalitāti.

Kā Dienai pastāstīja Anda Optec direktors Daumants Pfafrods, kvalitātes sertifikāta iegūšana palīdzējusi sakārtot ražošanu tā, lai lielajām ārzemju kompānijām būtu simtprocentīga pārliecība, ka Līvānu uzņēmums ir drošs partneris. «Mūsu nozarē klientus, starp kuriem ir tādas organizācijas, kā vācu kompānija Bayer, ASV Nacionālā Aeronautikas un kosmosa aģentūra (NASA) un citas, ne tik daudz interesē produkcijas cenas, kā kvalitāte, jo mēs ražojam sastāvdaļas unikālām iekārtām,» ne bez lepnuma atzīst D.Pfafrods.

Līvāniešu ražotās optiskās šķiedras tiek izmantotas dažādos optiskos sensoros, lāzerstaru pārraidītājos, kosmiskajās iekārtās. Viens no Anda Optec izstrādājumiem iemontēts integrālajā spektroskopā pasaulē lielākajam teleskopam, kas atrodas Čīlē. Pašlaik Līvānu uzņēmuma ražotie gaismas vadi tiek izmēģināti spektrometrā zondei, kuru amerikāņu kosmosa pētnieki NASA nākamajā gadā gatavojas sūtīt uz Marsu, tā virsmas paraugu pētīšanai. Tomēr šī unikālā uzņēmuma varēja arī nebūt.

Kvarca optisko šķiedru cehs radās pagājušā gadsimta 70.gados. Līvānu stikla rūpnīcas paspārnē, tas piegādāja produkciju PSRS militāri rūpnieciskajam kompleksam. 1991.gadā ar Latvijas valdības lēmumu Līvānu stikla rūpnīca tika reorganizēta, un bija paredzēts optiskās šķiedras cehu likvidēt. Tomēr, pateicoties Daumanta Pfafroda un viņa kolēģu uzņēmībai, izdevās ražotni nosargāt un tā tika nodalīta no stikla rūpnīcas kā valsts uzņēmums Anda. «Tie bija ļoti grūti laiki,» atceras D.Pfafrods, «austrumu tirgus vairs nebija, bet rietumu tirgus vēl nebija.»

1994.gadā Latvijas Universitātes zinātnieki piedalījās starptautiskajā konferencē par lāzermedicīnu, kas notika Lillē, un tur demonstrēja līvāniešu ražotās produkcijas paraugus. Par tiem ieinteresējās vācu kompānijas Biolitec AG pārstāvji un piedāvāja palīdzēt uzņēmumam iekarot tirgu Rietumos. Šī kompānija arī kļuva par SIA Anda Optec lielāko akcionāru. «Tad, kad šīs kompānijas prezidents pie mums ieradās, te ne tuvu neizskatījās tik skaisti kā tagad, taču viņš, būdams habilitētais zinātnis fizikā, saprata, ka mums ir tādas tehnoloģijas, kurām nav citur līdzīgu. Viņi nedeva mums lielas investīcijas, bet iespēju pašiem nopelnīt naudu, ar ko attīstīties,» atceras D.Pfafrods.

Pašlaik glīti un moderni iekārtotajos Anda Optec cehos nodarbināts ap 50 augsti kvalificētu darbinieku, kuru alga krietni pārsniedz vidējo samaksu Latvijā. Darbinieki ir sociāli nodrošināti, jo Anda Optec ir vienīgais uzņēmums Latgalē, kas ir noslēdzis līgumu ar Unipensiju par pensiju uzkrāšanu darbiniekiem. «Es redzu Latvijas attīstību ne tranzītā, bet gan augsto tehnoloģiju ražošanā, jo mums ir augsti izglītoti un darbu mīloši cilvēki. Ja viņiem rada labus darba apstākļus, tad var sagaidīt arī atbilstošus darba rezultātus,» atzīst Daumants Pfafrods.